

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

A7-0147/2010

7.5.2010

RAPORT

Riikide rahanduse pikaajaline jätkusuutlikkus majanduse elavnemise kontekstis
(2010/2038(INI))

Majandus- ja rahanduskomisjon

Raportöör: Liem Hoang Ngoc

Arvamuse koostaja(*):
Sergio Gaetano Cofferati, tööhõive- ja sotsiaalkomisjon

(*) Kaasatud komisjonid – kodukorra artikkel 50

SISUKORD

	lehekülg
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
SELETUSKIRI	14
TÖÖHÕIVE- JA SOTSIAALKOMISJONI ARVAMUS(*).....	17
EELARVEKOMISJONI ARVAMUS.....	21
PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS.....	24

(*) Kaasatud komisjon – kodukorra artikkel 50

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

riikide rahanduse pikaajalise jätkusuutlikkuse kohta majanduse elavnemise kontekstis (2010/2038(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni talituste 12. augusti 2009. aasta töödokumenti majandus- ja rahaliidu riikide rahanduse kohta 2009. aastal (SEK(2009)1120);
 - võttes arvesse komisjoni 14. oktoobri 2009. aasta teatist riikide rahanduse pikaajalise jätkusuutlikkuse kohta majanduse elavnemise kontekstis (KOM(2009)0545);
 - võttes arvesse komisjoni 28. jaanuari 2009. aasta soovitusi nõukogule liikmesriikide ja ühenduse majanduspoliitika üldsuuniste ajakohastamise kohta 2009. aastal ja liikmesriikide tööhõivepoliitika rakendamise kohta (KOM(2009)0034);
 - võttes arvesse oma 18. novembri 2008. aasta resolutsiooni EMU@10 – majandus- ja rahaliidu esimese kümne aasta ja tuleviku kohta¹;
 - võttes arvesse oma 11. märtsi 2009. aasta resolutsiooni Euroopa majanduse taastamiskava kohta²;
 - võttes arvesse oma 13. jaanuari 2009. aasta resolutsiooni riigi rahanduse kohta majandus- ja rahaliidus 2007–2008³;
 - võttes arvesse oma 9. juuli 2008. aasta resolutsiooni Euroopa Keskpanga 2007. aasta aruande kohta⁴;
 - võttes arvesse Pittsburghi tippkohtumise soovitusi pingutada jätkuvalt majanduskasvu toetamise nimel, kuni taastumine on kindel;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 48;
 - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit ning tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni ning eelarvekomisjoni arvamusi (A7-0147/2010),
- A. arvestades, et komisjon väljendab teatises muret riikide rahanduse pikaajalise jätkusuutlikkuse pärast seoses kõrge eelarvepuudujäägi ja võla tasemega, eriti rahvastiku vananemist arvesse võttes, ning arvestades, et vananemise mõju jätkusuutlikkuse mahajäämusele on mõnes liikmesriigis arvestuste kohaselt viis kuni kakskümmend korda kõrgem kui praeguse majanduskriisi mõju;
- B. arvestades, et stabiilsuse ja kasvu paktist ei piisanud praeguse kriisi ennetamiseks, kuigi

¹ ELT C 16 E, 22.1.2010, lk 8.

² Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2009)0123.

³ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2009)0013.

⁴ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0357.

pakt vaadati 2005. aastal läbi;

- C. arvestades, et on pakiline vajadus uurida põhjalikumalt sündimuse languse nähtust Euroopa Liidus ning selle põhjuseid ja tagajärgi, et seda muret tekitavat suundumust vastupidiseks muuta;
- D. arvestades, et eelarvepoliitika ei ole jätkusuutlik, kui sellega kaasneb valitsemissektori võla ülemäärane suurenemine;
- E. arvestades, et kui pidada silmas teatise prognoose ja asjaolu, et rahvastiku vananemisel on tugev mõju Euroopa riikide rahanduse pikaajalisele jätkusuutlikkusele, on asjakohane seada 2060. aastani ulatuvad poliitilised eesmärgid;
- F. arvestades, et liikmesriikide võla ja eelarvepuudujäägi suurenemine kriisi ajal ning prognoositavad demograafilised arengud muudavad eelarveseisundi jätkusuutlikkuse teravaks probleemiks;
- G. arvestades, et pikaajalised demograafilised muutused ELi liikmesriikides, eriti elanikkonna vananemine, mõjutavad riiklike pensioniskeemide rahastamist;
- H. arvestades, et mõned liikmesriigid ei ole teinud piisavalt jõupingutusi halduskulude vähendamiseks, meditsiiniteenustega seotud kulude kontrollimiseks ning tervishoiu- ja pensionisüsteemi reformimiseks ning arvestades, et kõik liikmesriigid peaksid selles valdkonnas võtma omaks parimad tavad;
- I. arvestades, et 2009. aastal kasvas kõigi liikmesriikide eelarvepuudujääk ja võlatase kriisi põhjustatud maksutulu laekumise aeglustumise ja majanduse elavdamise erimeetmete rakendamise tõttu;
- J. arvestades, et majanduse esimeste elavnemise märkide ilmnemisel soovitas Euroopa Ülemkogu 2009. aasta septembris, et eelarvepoliitika peaks olema suunatud riigi rahanduse pikaajalisele jätkusuutlikkusele, ja kutsus üles koostama majanduse elavnemisel viivitamata kriisist väljumise kooskõlastatud strateegiaid, võttes arvesse iga riigi konkreetset olukorda;
- K. arvestades, et hiljuti on võimalik olnud täheldada riigi rahanduse usaldusväarsuse ja majanduse vastupidavuse vahel positiivset vastastikust seost;
- L. arvestades, et üha suurenev valitsemissektori võlg asetab tulevaste põlvkondade õlgadele ränka võlakoormuse;
- M. arvestades, et mõnes liikmesriigis on valitsemissektori võlg suurenenud nii, et see õõnestab stabiilsust ning toob kaasa valitsussektori suured kulutused intresside maksmisel, mis toimub üha olulisemaks muutuvate tervishoiu- ja pensionisüsteemide kulutuste arvelt;
- N. arvestades, et riikide suurenenud laenuvõtmine moonutab finantsturge, tõstes intressimäärasid, millel on negatiivsed tagajärjed nii kodumajapidamistele kui ka uutesse töökohtadesse investeerimisele;
- O. arvestades, et tõhusa statistika haldamise või sõltumatute statistikaametite puudumine

liikmesriikides õõnestab riikide rahanduse terviklikkust ja jätksuutlikkust;

- P. arvestades, et teised maailma piirkonnad, mis veel hiljuti konkureerisid madala kvaliteediga kauba tootmisega, on nüüd hakanud pakkuma kvaliteetset kaupa; arvestades, et need konkurendid kasutavad tipp tehnoloogiat, makstes samal ajal endiselt väikest tunnitasu ega pea võitlema negatiivse demograafilise arenguga, ning kõnealustes riikides on üksikisikute kogu töötundide arv nende elu jooksul väga suur; arvestades, et Euroopas saavutati täielik tööhõive viimati enne 1973. aasta naftakriisi, arvestades, et täielik tööhõive on endiselt eesmärk, mille poole EL peab püüdlema, tehes seda kooskõlas aluslepingutega ja keeramata selga oma kõrgel tasemel sotsiaalkaitsele ja inimarengule;
- Q. arvestades, et on olemas mitmeid vahendeid jätksuutlikkuse mahajäämuse vähendamiseks, näiteks üldise tootlikkuse suurendamine ning eelkõige sotsiaalteenuste tootlikkuse suurendamine, pensioniea tõstmine, sündivuse või sisserändajate arvu suurendamine;
- R. arvestades, et demograafilised muutused sõltuvad sündimusest, mis sõltub suurel määral stiimulitest ja toetustest emadusele, ja rändest;
- S. arvestades, et praegused võla ja eelarvepuudujäägi tasemed ohustavad heaoluriikide olemasolu;
- T. arvestades, et kui struktuurireforme ei rakendata ja riigi rahandust ei tugevdata, mõjutab see negatiivselt tervishoiu, pensionide ja tööhõivega seotud kulutusi;
- U. arvestades, et paljud liikmesriigid rikuvad stabiilsuse ja kasvu pakti ning et nõuetekohane kooskõla paktiga oleks leevendanud kriisi mõju;
- V. arvestades, et riikide rahanduse jätksuutlikkus ei ole oluline mitte ainult Euroopa kui terviku, vaid eriti just Euroopa Liidu eelarve jaoks;
- W. arvestades, et kuigi Euroopa Liidu eelarve moodustab praegu ligikaudu 1% summaarsest Euroopa kogurahvatulust, peaksid „jätksuutlikkuse” üldpõhimõtted ja lähte-eeldused kehtima ka Euroopa Liidu eelarve suhtes,
1. väljendab sügavat muret seoses riikide rahanduse pikaajalise jätksuutlikkusega finants- ja majanduskriisi järel; tuleb meelde, et enne kriisi stabiilsuse ja kasvu pakti raames tehtud jõupingutused olid väga suurel määral suunatud kasvava demograafilise probleemi lahendamisele; tõdeb, et suure osa jõupingutustest ajas luhta vajadus oluliselt suurendada valitsussektori kulutusi finantssüsteemi ülemaailmse kokkukukkumise ennetamiseks ja majanduskriisi sotsiaalsete tagajärgede leevendamiseks;
 2. mõistab hukka asjaolu, et isegi enne kriisi algust ei saavutanud mitmed liikmesriigid oma rahanduse tugevdamises märkimisväärseid tulemusi, hoolimata soodsatest majandustingimustest; juhib tähelepanu sellele, et see nurjas stabiilsuse ja kasvu pakti ennetava rolli, eriti pärast sellesse paranduste tegemist 2005. aastal, ning vähendas tõsiselt liikmesriikide suutlikkust tegutseda kriisi puhkemisel antitsüklikiliselt, mis tõi kaasa suurema ebakindluse, kõrgema töötuse määra ja tõsisemad sotsiaalprobleemid;

3. on teadlik, et praegust avaliku sektori kulude taset ei saa lõpmatuseni säilitada; tervitab Euroopa Ülemkogu otsust hoiduda otsuste tegemisest abimeetmetele järgneva paketi osas seni, kuni praeguste abimeetmete tulemusi on täielikult analüüsitud ja edasiste meetmete vajadus on selgelt tõendatud;
4. tõdeb, et finantssektori kokkukukkumise ennetamiseks mõeldud tegevus oli edukas, kuigi valvsus on endiselt väga vajalik; loodab, et pangandussektori päästmisega seotud finantstakistused vähenevad; tervitab keskpankade koordineeritud lähenemisviisi selle eesmärgi saavutamisel; on uhke EKP juhtrolli üle pangandussektori päästmisel; peab väga tähtsaks usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet ja finantsjärelevalve korra raamistiku ümberkujundamist;
5. rõhutab, et stabiilsuse ja kasvu pakti eesmärk peab olema eelarvetasakaal ja -ülejäak, nõudes eelarveülejäaki majanduslikult headel aegadel ja pensioniskeemide läbipaistvat rahastamist riigieelarve raames või rahastatavate erasektori skeemide kaudu;
6. juhib tähelepanu sellele, et riikide rahanduse pikaajaline jätkusuutlikkus on stabiilsuse ja kasvu ning avaliku sektori kulude nõuetekohase taseme säilitamise seisukohast peamine; rõhutab, et kõrge võla ja eelarvepuudujäägi tase ohustab jätkusuutlikkust ja mõjutab negatiivselt tervishoidu, pensioneid ja tööhõivet;
7. väljendab sügavat muret liikmesriikide kõrge eelarvepuudujäägi ja võla taseme pärast; hoiatab selle eest, et kriisi ei kasutataks ettekäändena, et loobuda riigi rahanduse tugevdamisest, avaliku sektori kulude vähendamisest ja struktuurireformide elluviimisest, mis kõik on kasvu ja tööhõive taastamise seisukohast peamise tähtsusega;
8. juhib tähelepanu sellele, et riikide rahanduse tugevdamine ning eelarvepuudujäägi ja võla taseme vähendamine on oluline kaasaegse heaoluühiskonna ja niisuguse ümberjaotamise süsteemi säilitamise jaoks, mis toob kasu ühiskonnale tervikuna, toetades eelkõige kõige ebasoodsamas olukorras olijaid;
9. rõhutab, et kui valitsemissektori võlg ja intressimäärad jätkavad kasvamist, ei saa praegune põlvkond ja tulevased põlvkonnad enam tasuda kulusid intressimaksete vormis, nii et see ei seaks ohtu heaoluühiskonna mudeleid;
10. on sügavalt mures selle pärast, et mitmed liikmesriigid rikuvad stabiilsuse ja kasvu pakti; mõistab hukka asjaolu, et liikmesriigid ei suutnud enne kriisi majanduslikult soodsamatel aegadel oma riigi rahandust tugevdada; toetab komisjoni avaldust, et võla jätkusuutlikkuse küsimus peaks järelevalvemenetlustes väga selget ja olulist rolli mängima; nõuab tungivalt, et komisjon tagaks range kooskõla stabiilsuse ja kasvu paktiga;
11. hoiatab reaalmajanduse toetamise järsu lõpetamise eest, et vältida topelttoetuste andmist; juhib tähelepanu abimeetmete enneaegse lõpetamise või parandusmeetmete võtmisega liigselt viivitamise soovimatutele tagajärgedele riikide rahanduse jätkusuutlikkusele; juhib tähelepanu sellele, et need meetmed pidid selgelt olema õigeaegsed, sihtotstarbelised ja ajutised; tervitab komisjoni tööd praegustest eriolukorra meetmetest väljumise strateegiaga; toetab komisjoni lähenemisviisi, mille aluseks on väljumise strateegiad, mis erinevad liikmesriikides kohaldamise aja ja ulatuse poolest; võtab teadmiseks, et meetmetest loobumine algab esimeses riikide rühmas 2011. aastal; õhutab liikmesriike

andma oma parima kriisist väljumise strateegiate võimalikult kiirel rakendamisel;

12. kutsub komisjoni üles töötama välja rohelise raamatu sündimuse kohta Euroopa Liidus, milles komisjon mitte ainult ei tee kindlaks sündimuse languse põhjused ja tagajärjed, vaid pakub selle probleemi jaoks välja lahendusi ja alternatiive;
13. on seisukohal, et eelarvevaldkonna kriisist väljumise strateegia tuleb käivitada enne rahandusvaldkonna kriisist väljumise strateegiat, et võimaldada viimase nõuetekohast rakendamist, tagades seega, et EKP, kes vältis edukalt deflatsiooni, saab sama hästi tagada, et inflatsioon ei ajaks luhta majanduse elavdamise; mõistab EKP vihjet, et eelarve õigeaegse kontrollimiseta peab ta rahapoliitikat karmistama kahjuks oodatust rangemalt;
14. rõhutab, et finantsstiimulite vähendamisega peavad kaasnema jõupingutused siseturu dünaamilisemaks, konkurentsivõimelisemaks ja investeringutele atraktiivsemaks muutmiseks;
15. rõhutab, et järkjärguline ja kontrollitud eelarvepuudujäägist väljumine on peamise tähtsusega madalate intressimäärade säilitamiseks ja võlakoormuse piiramiseks, mis tagab suutlikkuse säilitada sotsiaalkaitse nimel tehtavaid kulutusi ja kodumajapidamiste elatustaset;
16. juhib tähelepanu sellele, et madalad intressimäärad soodustavad investeerimist ja majanduse elavnemist; on teadlik valitsuse intensiivse laenutegevuse mõjust intressimääradele; mõistab sügavalt hukka asjaolu, et see on toonud kaasa suurema intressimäärade erinevuse ELis; manitseb liikmesriike, et need võtaksid arvesse oma eelarvega seotud otsuste mõju turu intressimääradele; on arvamusel, et riigi rahanduse usaldusväärsus on kindlate töökohtade eeltingimus; juhib tähelepanu sellele, et laenudega kaasnevate kulude tõstmisega suurendavad valitsused ka oma eelarvekoormust;
17. juhib tähelepanu sellele, et stabiilsuse ja kasvu pakti antitsükliilised mõjud saavad avalduda üksnes siis, kui liikmesriigid saavutavad majanduslikult soodsal ajal tõhusalt eelarve ülejäägi; nõuab seoses sellega ka stabiilsuse ja kasvu pakti ennetava osa paremat rakendamist; nõuab tungivalt, et „kõigepealt kuluta, siis maksa” hoiakult mindaks üle võimalike tulevaste eriolukordade puhul säästmise põhimõttele; tuletab meelde, et stabiilsuse ja kasvu pakt nõuab liikmesriikidelt niisugust eelarvet, mis on keskpikas perspektiivis tasakaalustatud või ülejäägis, st eesmärk ei ole kolmeprotsendiline puudujääk, vaid see on ülim piir, mis on lubatud ka läbivaadatud pakti alusel; hoiatab otsuste tegijaid ja ettevõtjaid, et nad ei harjuks ära ebatavaliste maksu- ja rahandusalaste meetmetega ega eeldaks, et need muutuvad normiks;
18. nõuab tungivalt, et paralleelselt abipakettide vähendamisega viidaks läbi struktuurireforme, et ennetada tulevasi kriise ja suurendada Euroopa ettevõtjate konkurentsivõimet, saavutada suurem majanduskasv ja edendada tööhõivet;
19. rõhutab, et usaldusväärse riigi rahanduse saavutamise vajaduse tõttu peaksid kõik liikmesriigid hiljemalt 2011. aastal hakkama vähendama oma jätkusuutlikkuse mahajäämust 1% võrra SKPst aastas;
20. tõdeb, et fiskaalstiimulid ja piiranguteta automaatsed stabiliseerimisvahendid on osutunud

edukaks, ning teeb ettepaneku, et komisjon paluks liikmesriikidel pürgida tasakaalus eelarve poole, kasutades eelarve esmast ülejääki võla vähendamiseks, kui majandus liigub jätkusuutliku elavnemise poole;

21. juhib tähelepanu niisuguste meetmete tähtsusele tööhõive ja pikaajaliste investeeringute edendamisel, mille eesmärk on suurendada potentsiaalset majanduskasvu ja tugevdada Euroopa majanduse konkurentsivõimet;
22. rõhutab, et ELi praegusi demograafilisi probleeme silmas pidades ei tohiks kriisiga võitlemise meetmed avaldada pikaajalist mõju riikide rahandusele, mille kulud peaksid tasuma praegune põlvkond ja tulevased põlvkonnad;
23. toetab mõtet, et Euroopa Liidus tuleb majanduspoliitikat suuremal määral kooskõlastada ja et see loob täiendavat sünergiat;
24. tunnistab, et stabiilsuse ja kasvu pakt ei ole piisav vahend liikmesriikide fiskaal- ja majanduspoliitika ühtlustamiseks;
25. toetab seepärast vastavate vajalike mehhanismide läbivaatamist, mille abil uuesti saavutada liikmesriikide majanduste vastastikune lähenemine Euroopa Liidus;
26. on seisukohal, et komisjon peaks looma sobiliku koostöömehhanismi Rahvusvahelise Valuutafondiga erijuhtude jaoks, mille korral liikmesriigid saavad Rahvusvaheliselt Valuutafondilt oma maksebilansi tasakaalustamiseks toetust;
27. juhib tähelepanu sellele, et kõrget inflatsiooni ei saa kasutada eelarve konsolideerimiseks, sest see tekitaks suuri kulusid ning seaks ohtu jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu;
28. toetab komisjoni arvamust, et „majandussurutise leevendamiseks kohaldatav edukas ekspansiivne eelarvepoliitika ja eelarve pikaajaline jätkusuutlikkus ei ole vastuolus”, kuid hoiatab eelarvepoliitikat ohustava suurematel avaliku sektori kuludel põhineva liiga ja kunstlikult ekspansiivse eelarvepoliitika riskide eest;
29. on veendunud, et riigi rahanduse juhtimine järjestikuste lühiajaliste otsustega määrab riigi rahanduse pikaajalise jätkusuutlikkuse ja et riigivõla jätkusuutlikkuse küsimust tuleks käsitleda just nende lühiajaliste otsuste raames, tagades struktuuri lühikeses perspektiivis;
30. on arvamusel, et eelarvepoliitika peab eelkõige ümberjaotamise abil muutma olemasolevad säästud kasvu kiirendavateks investeeringuteks, näiteks teadusuuringute ja arendustegevuse investeeringuteks, tööstusbaasi ajakohastamiseks, et arendada ELis rohelisemat, arukamat, innovaatilisemat ja konkurentsivõimelisemat majandust ning lahendada haridusega seotud probleemid;
31. rõhutab, et oluline osa avaliku sektori kuludest ja sotsiaalkuludest võib olla tootlik, kui see on suunatud projektidele, mis mõjutavad soodsalt nii füüsilise kapitali ja inimkapitali akumulatsiooni kui ka innovatsiooni edendamist; rõhutab vajadust kontrollida võlakoormuse suurenemist, et intressimäärade suurenevad kulud ei tõrjuks kõrvale olulisi sotsiaalkulusid; rõhutab, et ressursside nappuse tõttu tuleb avaliku sektori kulude kvaliteeti parandada;

32. rõhutab, et sotsiaalne tugivõrgustik, mille moodustavad sotsiaalse kaitse süsteemid, on kriisi ajal osutunud eriti tõhusaks; rõhutab, et stabiilne riikide rahanduse on ka tulevase stabiilsuse eeltingimus;
33. juhib tähelepanu sellele, et kohustuslike pensioniskeemide pikaajaline tasakaal ei sõltu üksnes demograafilistest muutustest, vaid ka aktiivse elanikkonna produktiivsusest (mis mõjutab kasvupotentsiaali), kehtivast pensionieast ja pensioniskeemide kulutuste osakaalust SKPst; rõhutab lisaks, et riigi rahanduse tugevdamine ning laenu ja eelarvepuudujäägi vähendamine on olulised jõud, mis mõjutavad jätkusuutlikkust;
34. märgib, et demograafilised muutused ja eriti rahvastiku vananemine tähendab, et paljudes liikmesriikides tuleb aeg-ajalt reformida riiklikke pensioniskeeme, eriti seoses sissemaksetega, et tagada nende finantsiline jätkusuutlikkus;
35. juhib tähelepanu sellele, et võlakoorem suureneb, kui reaalintressimäärad ületavad SKP kasvumäära, ning et turud hindavad riske kõrgemalt, kui võlakoormus suureneb;
36. leiab, et riigilaenudega seotud intressimäär kajastab seda, kuidas turud hindavad liikmesriigi võla jätkusuutlikkust;
37. märgib, et suurenev eelarvepuudujääk muudab laenamise kallimaks, mis on osaliselt tingitud asjaolust, et turud hindavad riske kõrgemalt, kui võlakoormus suureneb majanduskasvust ja laenude tagasimaksmise võimest kiiremini;
38. rõhutab, et praegune finantskriis on näidanud väga selgelt otsest seost finantsturgude stabiilsuse ja riikide rahanduse jätkusuutlikkuse vahel; rõhutab seoses sellega vajadust tugevdatud ja ühtsete finantsturgude järelevalvet käsitlevate õigusaktide järele, mis hõlmaksid tugevaid mehhanisme tarbijate ja investorite kaitseks;
39. palub komisjonil läbi viia uurimusi, et hinnata liikmesriikide võlgade kvaliteeti;
40. märgib, et liikmesriikide rahanduse usaldusväärsuse saavutamiseks on vaja tõhusat ja täiesti sõltumatut statistika haldamist ja komisjoni nõuetekohast järelevalvet;
41. soovib eriti, et komisjon hindaks liikmesriikide maksukulude mõjusid, mis peaks elavdama nende majandust, pidades silmas mõju tootmisele, avaliku sektori raamatupidamisele ja tööhõive stimuleerimisele ning kaitsmisele, nii lühi- kui ka pikaajalises perspektiivis;
42. tuletab meelde, et stabiilsuse ja kasvu pakt kujutab endast endiselt korra tugisammast, et saavutada riikide rahanduse pikaajaline jätkusuutlikkus, ning et liikmesriigid peaksid headel aegadel saavutama oma rahanduses eelarve ülejäägi ja üksnes halbadel aegadel leppima eelarvepuudujäägiga;
43. rõhutab, et mitme Euroopa riigi majanduse suhtes tehtud hiljutiste spekulatsioonide esmane sihtmärk oli euro ja Euroopa majanduslik lähenemine; on seetõttu veendunud, et Euroopa probleemid vajavad Euroopa tasandil lahendusi, mis peaksid pakkuma Euroopasiseseid vahendeid, et vältida mis tahes täitmata jätmisest tulenevat ohtu, ühendades riikliku maksukorralduse ja rahalise toetuse viimase abinõu mehhanismid;

44. nõuab tungivalt, et eelarve struktuuraset puudujääki kasutataks ühe indikaatorina, et hinnata rahanduse pikaajalist jätkusuutlikkust;
45. on seisukohal, et uuendatud majanduskasvu ja tööhõive strateegia on peamine Euroopa Liidu riikide jätkusuutlikku rahandust soodustav tegur; usub, et Euroopa Liit peab kaasajastama oma majandust ja eelkõige selle tööstusbaasi; nõuab ELi ja liikmesriikide eelarvevahendite ümberjaotamist, nii et investeeritaks rohkem teadusuuringutesse ja innovatsiooni; juhib tähelepanu asjaolule, et uus Euroopa 2020. aasta strateegia vajab õnnestumiseks siduvaid vahendeid;
46. rõhutab, et ELi liikmesriikide rahanduse jätkusuutlikkust tuleb pidevalt jälgida, et hinnata pikaajaliste probleemide ulatust; rõhutab ka vajadust avaldada regulaarselt teavet avatud avaliku sektoriga seotud kohustuste ja sotsiaalsüsteemide, nt pensioniskeemidega seotud kohustuste kohta;
47. kutsub komisjoni üles kaaluma ELi 2020. aasta strateegia olulise osana riigi rahanduse pikaajalise jätkusuutlikkuse mahajäämuse vähendamist;
48. kutsub liikmesriike üles pärast jätkusuutlikkuse mahajäämuse vähendamist vähendada oma valitsussektori võlga, nii et see moodustaks maksimaalselt 60% SKPst;
49. juhib tähelepanu sellele, et intressimäärade erinevused kapitaliturgudel on liikmesriikide maksevõime peamised näitajad;
50. on äärmiselt mures statistika kvaliteedi erinevuste tõttu ELis üldiselt ja eriti euroalal;
51. juhib tähelepanu sellele, et riikide rahanduse pikaajaline jätkusuutlikkus on sügavalt seotud ka ELi eelarve ja selle rahastamisega;
52. rõhutab ELi eelarve (kuigi seda piiras väga tugevasti mitmeaastane finantsraamistik) väga positiivset rolli kriisi mõju leevendamises Euroopa majanduse elavdamise kava rahastamise ja sellega seotud prioriteetsetesse valdkondadesse vahendite ümberpaigutamise kaudu; väljendab siiski kahetsust, et liikmesriikide majandus- ja fiskaalpoliitikat koordineeriti majandus- ja finantskriisiga võitlemiseks ning riikide rahanduse pikaajalise jätkusuutlikkuse tagamiseks ebapiisavalt;

Kriisist väljumise strateegia sotsiaalne ja tööhõivealane mõõde

53. märgib, et majanduskriisi tõttu kasvanud töötus ja riigivõlg ning majanduskasvu vähenemine on vastuolus riikide rahanduse jätkusuutlikkuse eesmärgiga; võtab teadmiseks asjaolu, et liikmesriigid peavad konsolideerima oma eelarvet ning parandama võlahalduskulude vähendamiseks riigi rahanduse likviidsust, aga samuti vajaduse teha seda tasakaalustatud viisil ja mõistliku ajavahemiku jooksul, võttes arvesse liikmesriikide konkreetset olukorda; rõhutab, et riiklikele investeeringutele, teadusuuringutele, haridusele ja arengule ettenähtud vahendite valimatu vähendamine kahjustab kasvu-, tööhõive- ja sotsiaalse kaasamise väljavaateid, ning sellest tulenevalt on seisukohal, et nimetatud valdkondades tuleb jätkata pikaajaliste investeeringute edendamist ning vajaduse korral laiendamist;

54. rõhutab, et praegune majanduse elavnemine on endiselt habras ning tööpuudus kasvab enamikus liikmesriikides jätkuvalt, puudutades rängimalt noori inimesi; usub kindlalt, et majanduskriisi ei saa enne lõppenuks kuulutada, kui töötus ei ole märkimisväärselt ning püsivalt langenud, ning rõhutab asjaolu, et Euroopa healuriigid on näidanud oma väärtust, pakkudes stabiilsust ja aidates kaasa kriisist väljumisele;
55. peab vajalikuks anda asjakohane hinnang sellele, milline on olnud kriisi mõju ühiskonnale ja tööturule, ning töötada Euroopa tasandil välja kriisist väljumise strateegia, mis toetub tööhõive, koolituse ja aktiivset majandustegevust põhjustavate investeeringute edendamisele, ettevõtete, eriti VKEde konkurentsivõime ja tootlikkuse suurendamisele ning tööstuse elavdamisele, tagades samas ülemineku konkurentsivõimelisele ja jätkusuutlikule majandusele; on seisukohal, et nimetatud eesmärgid peavad olema Euroopa 2020. aasta strateegia keskmes;
56. on seisukohal, et majanduse elavdamise strateegia ei tohi mingil juhul tuua endaga kaasa struktuurilise tasakaalu puudumist ja suurt palgalõhet, mis pärsvad majanduses tootlikkust ja konkurentsivõimet, vaid selles tuleks pigem kehtestada reformid, mis on vajalikud võitlemiseks tasakaalu puudumise vastu; on arvamusel, et liikmesriigid peavad finants- ja maksumeetmete võtmisel säilitama palkade, pensionite ja töötushüvitiste taseme ja leibkondade ostujõu, seadmata ohtu riigi rahanduse jätkusuutlikkust ega liikmesriikide suutlikkust osutada tulevikus hädavajalikke avalikke teenuseid;
57. märgib, et järgmisteks aastakümneteks ennustatav rahvastiku vananemine on ELi riikidele seninägematuks väljakutseks; on seega seisukohal, et kriisist väljumise meetmetel ei tohiks põhimõtteliselt olla pikaajalisi tagajärgi riikide rahandusele ega tohiks asetada tulevastele põlvkondadele liiga ränka koormat tänaste võlgade tasumise näol;
58. rõhutab vajadust ühendada majanduse elavdamise poliitika struktuurse töötuse, eelkõige noorte, eakamate, puudega inimeste ja naiste seas leviva töötuse vastu võitlemise meetmetega, mille eesmärk on kvaliteetsete töökohtade kasv, mis tõstab omakorda tööviljakust ja investeeringute efektiivsust; seoses sellega on seisukohal, et olulised on inimkapitali kvaliteeti parandavad meetmed nagu haridus või tervishoiupoliitika, mille eesmärk on tootlikum ja kauem tööhõives püsiv tööjõud, ning meetmed, mis on suunatud ametialase tegevuse kestvuse pikendamisele; kutsub liikmesriike ja komisjoni üles tugevdama oma tööhõive- ja tööjõuturupoliitikat ja -meetmeid, asetades need Euroopa 2020. aasta strateegias keskele kohale;

Demograafiliste muutuste ja tööhõivestrategie mõju

59. on arvamusel, et riikide rahanduse jätkusuutlikkus sõltub suures osas sellest, kas õnnestub tõsta tööhõivet, millega saab astuda vastu demograafilistele muutustele ja eelarvelistele probleemidele, eelkõige seoses pensioniskeemide jätkusuutlikkusega; on seisukohal, et olemasolevat Euroopa inimkapitali saab keskpikas perioodis toetada asjakohase rändepoliitikaga, mis toob kaasa sisserändajate tööturule kaasamise ja neile kodakondsuse andmise;
60. rõhutab, et kõrgem tööhõive on keskse tähtsusega, et EL tuleks toime rahvastiku vananemisega, ning et tööturul osalemise suur määr on majanduskasvu, sotsiaalse

kaasatuse ja jätkusuutliku ning konkurentsivõimelise sotsiaalse turumajanduse eeltingimus;

61. on seisukohal, et Euroopa 2020. aasta strateegiast peab saama majandus-, tööhõive- ja sotsiaalpoliitika pakt, mille eesmärgiks on Euroopa majanduse konkurentsivõime säilitamine ning mis keskendub kõigi kaasamisele tööturule, mis on kodanikele parimaks kaitseks sotsiaalse tõrjutuse vastu; rõhutab, et kõik poliitikad peaksid positiivse koostoime saavutamiseks üksteist toetama; on seisukohal, et strateegia peaks tuginema riiklikul ja Euroopa tasandil mõõdetavatele ja võrreldavatele suunistele ning võimalusel näitudele ja võrdlusalustele, millega kaasnevad stiimulid neile, kes täidavad eesmärgi ja sanktsioonid neile, kes seda ei tee; pakt peab tunnustama paindlikkuse ja turvalisuse põhimõtet ning sotsiaalse dialoogi meetodit;

Sotsiaalkaitseüsteemide jätkusuutlikkus

62. on arvamisel, et Euroopa tasandil kooskõlastatud ja jätkusuutlikule majanduskasvule, kvaliteetsete töökohtade kasvule ja sotsiaalhoolekandesüsteemide elujõulisuse tagamiseks vajalike reformide vastuvõtmisele suunatud riikide rahanduspoliitika on üheks sobilikuks lahenduseks finants-, majandus- ja sotsiaalkriisile ning demograafilistest muutustest ja globaliseerumisest tulenevatele probleemidele;
63. juhib tähelepanu sellele, et kohustuslike pensioniskeemide pikaajaline tasakaal ei sõltu ainult rahvastiku arengust, vaid ka töötavate inimeste tootlikkusest, mis mõjutab potentsiaalset kasvumäära, vaid ka SKP osast, mis on reserveeritud nimetatud skeemide rahastamiseks;
64. rõhutab pensionireformi käsitleva ja peagi ilmuva rohelise raamatu tähtsust ning on seisukohal, et äärmiselt oluline on välja töötada jätkusuutlik, kindel ja mitmeid valdkondi hõlmav pensionisüsteem, mille erinevad rahastamisallikad on seotud tööturu olukorraga või finantsturgudega ja võivad esineda ettevõtete skeemidena, ning millesse on kaasatud riiklikud, täiendavad tööandjale toetuvad ja individuaalsed skeemid; süsteemi väljatöötamist tuleks edendada lepingute ja maksude abil; seoses sellega tunnustab pensioniskeemide tundmise tähtsust ELi kodanike hulgas;
65. rõhutab, et pikas perspektiivis moodustavad kaudsed pensionikohustused riigi koguvõla ühe suurima koostisosa ning liikmesriigid peaksid vastavalt kokkulepitud meetodikale perioodiliselt avaldama teavet oma kaudsete pensionikohustuste kohta;
66. on seisukohal, et vajadus nii riikide jätkusuutliku rahanduse kui ka asjakohaste sotsiaalse kaitse ja kaasatuse süsteemide järele tähendab seda, et tuleb tõsta haldusorganite ja riiklike kulutuste kvaliteeti ja tõhusust ning liikmesriike tuleks innustada kaaluma meetmeid, mis tagaksid maksukoormuse võrdsema jagamise, alandades järk-järgult tööjõule ja VKEdele kehtestatud makse; on seisukohal, et see aitaks vähendada vaesust, tagada sotsiaalse ühtekuuluvuse ning kiirendada majanduskasvu ja tootlikkust, mis on Euroopa majandusliku ja sotsiaalse mudeli konkurentsivõime ja jätkusuutlikkuse oluline tegur;

- o
- o o

67. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, Euroopa Kesk pangale ja liikmesriikide valitsustele.

SELETUSKIRI

1. Konjunkturipoliitika ja struktuurireformide koordineerimine

Eelarvepoliitika teostamine on liikmesriikide majanduspoliitika tähtsaim osa. Stabiilsuse ja majanduskasvu pakt päsib liikmesriikide tegutsemist oma äranägemise järgi. 2005. aastal ajakohastatud pakt määratleb erakordsed olukorrad, kui piiranguid võib ajutiselt eirata, et lasta mõjuda automaatsetel stabiliseerivatel teguritel. Nüüd tuleks lisaks määratleda „elavnenud majanduse” näitajad, et täpsustada, millal tuleks rakendada kriisist väljumise meetmeid. Majandusteadlased on ühel nõul, et majandus toimib täisvõimsusel, kui selle tootmisvõime on rahuldatud. Tegelikuses on selleks olukord, kus seadmete kasutusmäär ületab 85%. Seega võiks olukorras, kus kasvumäär jääb allapoole teatud piiri, rakendada eelarve- ja rahanduspoliitikas stimuleerivaid meetmeid.

Euroopa Liidu majandusliku olukorra seisukohast tõi 2009. aasta kaasa tootmise vähenemise ja tootmisvõime väga madala kasutamismäära (keskmiselt 71%). Taastumine on seda hapram, et see sõltub ettevõtete varude taastamisest ja ekspordi väiksest kasvust. Enamikes ELi riikides tarbimine seisab ja tellimuste languse tõttu investeeritakse endiselt vähe. See on põhjustanud Euroopa riikide potentsiaalse majanduskasvu languse.

Komisjon võiks järgida ühte lihtsat reeglit, mis aitaks otsustada, millal tuleks tugevdada kriisist väljumise meetmeid. Seni, kuni tootmisvõime kasutamine püsib allpool tavapärast normi, tuleb rakendada tavapäratuid meetmeid. Kohe, kui majandus saavutab selle normi, võiks soovitada meetmeid, mis tagaksid eelarve tasakaalu jõudmise (näiteks eelarve ülejäägi kasutamine võla vähendamiseks).

2. Rahanduse jätkusuutlikkuse kriteeriumi otsinguil

Komisjon mõnab oma teatises, et tavapäratuid meetmeid tuleb rakendada seni, kuni majandus on elavnenud, ning tõstatab rahanduse pikaajalise jätkusuutlikkuse küsimuse. Siiski ei ole komisjoni väitel mõiste „jätkusuutlik võlg” täpselt määratletud¹ ja „jätkusuutliku võlataseme ülempiiri ei ole kindlaks määratud. Jätkusuutlikkuse piirid on eri riikides ja eri perioodidel erinevad”². Komisjon üritab siiski kehtestada jätkusuutlikkuse kriteeriumi, et võlg ei halvaks „riigi suutlikkust osutada vajalikke avalikke teenuseid [...] ja kohandada poliitikat vastavalt uutele väljakutsetele”. Komisjon tunneb muret, et rahvastiku vananemine ja sotsiaalkulutuste kasvutrend avaldab negatiivset mõju majanduse kasvupotentsiaalile ja valitsemissektori eelarvepuudujäägile.

Komisjon üritab teatises määratleda, milliseks võiks praegusest 2060. aastani kujuneda kulutuste ja maksude osakaal, millega ELi liikmesriigid peavad nõustuma, kui tahetakse riigivõlga nimetatud ajaperioodi vältel hoida vastuvõetavates piirides, mis oleks kuni 60% SKPst.

¹ Töödokument, mis on lisatud komisjoni 14. oktoobri 2009. aasta teatisele Euroopa Parlamendile ja nõukogule riikide rahanduse pikaajalise jätkusuutlikkuse kohta majanduse elavnemise kontekstis.

² Komisjoni 14. oktoobri 2009. aasta teatis Euroopa Parlamendile ja nõukogule riikide rahanduse pikaajalise jätkusuutlikkuse kohta majanduse elavnemise kontekstis.

Komisjoni teatise prognoosid tuginevad oletustele, mis võivad nii pika perioodi jooksul paratamatult muutuda. Pikaajaline kasvumäär sõltub ettevõtete lühiajalistest investeerimisotsustest, samas kui otsused sõltuvad omakorda majanduslikust olukorrast ja valitsuse äranägemise järgi kujundatud poliitikast. Tõhus makroökonomiline poliitika peaks suurendama kasvupotentsiaali ja vähendama sotsiaalse kaitse süsteemide rahastamisega seotud pingeid. Lisaks sõltuvad demograafilised muutused ettenägematust sündimusest ja rändest. Sotsiaalkulutuste rahastamisest tekkinud „pinged” sõltuvad ühiskonna nõudlusest avalike hüvede järele ja kohustuslike maksete vastuvõetavuse määrast. Teatud liikmesriikides on sotsiaalsed nõudmised väga tähtsad ja seni pole see nende majandusarengut takistanud. Praeguseks võib tunnustada Euroopa sotsiaalmudelile omase sotsiaalse tugivõrgustiku tõhusust, mis osutus kriisi ajal eriti kasulikuks. Pealegi oleks võimalik seda arendada ja kaasajastada, suurendades selle ulatuvust ja finantsbaasi.

Sellises lühiajaliste otsuste kontekstis tuleb tõstatada riigivõla küsimus. Eelarvepuudujääk on soodus olukorras, kus säästmine ja investeerimine ei ole tasakaalus. Sellisel juhul peaks riik olemasolevad säästud laenamise teel kasutusele võtma, et rahastada investeerimiskulusid. Samasugune tasakaalu puudumine oli eos olemas juba ammu enne 2008. aasta oktoobris puhkenud likviidsuskriisi; ELi majanduskasv oli negatiivne alates 2008. aasta teisest trimestrist ja euroala kasvumäär jäi kümnendi algusest alla potentsiaalsele kasvumäärale.

Investeerimise hoogustamiseks on eelarvemeetmed soovituslikud pigem liikmesriikides, kes kannatavad liigse säästmise tõttu. Eelarvepuudujääk on jätkusuutlik seni, kuni selle rahastamine ei avalda survet riigilaenu intressimääradele ja see ei tekita liigse koormuse ülekandumist maksumaksjatele. Maksukoorem suureneb, kui reaalinintressimäärad ületavad majanduse kasvumäära. Sellepärast saabki intressimäära, juhul kui see on madal, võtta kui põhikriteeriumi lühiajalise võla jätkusuutlikkuse mõõtmisel.

Liikmesriikide laenuvõime sõltub muuhulgas ka reitinguagentuuride suhtumisest. Hiljutine kogemus tõestas, et reitinguagentuurid kipuvad riske ala- või ülehindama. AAA reiting antakse üksnes riikidele, kes on maksevõimelised. Reiting on kõrgem, kui võlga kasutatakse eelarvepuudujäägi rahastamiseks, mis toob kaasa majanduskasvu ja tulevase maksutulu. Sellepärast peabki komisjon läbi viima uurimusi selle kohta, kuidas hinnata võlgade kvaliteeti, ja sanktsioneerima liikmesriikide, kes kipuvad oma majanduskasvu üle hindama, et siis salaja praktiseerida retsessiivset puudujääki.

3. Hea ja halva võla määratlemine

Komisjoni soovitustele vastavalt on liikmesriigid alates euro kasutuselevõtust püüdnud vähendada oma halduskulusid ja reformida pensionisüsteemi. Kriisi tõttu kasvas 2009. aasta jooksul oluliselt kõigi liikmesriikide eelarvepuudujääk ja võlatase.

Eelarvepuudujäägi tõusu ei tinginud üksnes majanduse elavdamise meetmete rakendamine. Ennekõike põhjustas selle maksutulude laekumise automaatne aeglustumine. Teiseks mõjutajaks on eelarvepoliitika tõhusus, mida saab mõõta seatud eesmärkide täitmise järgi. Suur eelarvepuudujääk võib toetada majanduse laienemist, mis toob kaasa maksutulude laekumise ja eelarve tasakaalustumise. Selline on komisjoni soovitatud tavapäratute stimuleerivate meetmete loogika.

Halvasti planeeritud maksusoodustused võivad aga kasvu seisukohast tulemusteta jääda. Sellised maksukulud võivad riigivõlga hoopis suurendada. Sel juhul on tegemist retsessiivse puudujäägiga. Halva võla koorem langeb neile majapidamistele, kellel pole harjumust säästa, nii et nad maksavad võla pealt intresse, ilma et seda ise tajuksid. Kuna eelarvepuudujääk rõhub kõige enam neid majapidamisi, kes elasid kriisi kõige raskemalt läbi, siis tuleb kiiremas korras kindlaks teha retsessiivsed puudujäägid ja need neutraliseerida.

4. Mida teha stabiilsuse paktiga?

Maastrichti lepingu koostamise käigus määratleti lubatud eelarvepuudujääk ja võlatasemed, arvutades välja Euroopa valuutasüsteemi kuuluvate riikide keskmine eelarvepuudujääk ja võlatasemed. 2005. aastal ajakohastati stabiilsuse pakti, et võtta vastu antitsükklilise makromajandusliku poliitika põhimõtted. Need põhimõtted on eriti asjakohased rahanduse pikaajalise jätkusuutlikkuse seisukohast. Komisjon võiks selgesõnalisemalt kinnitada seda antitsükklilise juhtimise eeskirja. Seejärel peaks komisjon kontrollima, et tema soovitusel oleksid selle põhimõttega kooskõlas, esitamata sealjuures eelarve tasakaalustamiseks liiga lühikesi tähtaegu.

Mis puutub rahanduse pikaajalise jätkusuutlikkuse mõõtmise kriteeriumitesse, siis sobib pikaajaliste prognoose puhul suurepäraseks indikaatoriks eelarve strukturealne puudujääk, sest see aitab hinnata rahanduse olukorda tsüklilistest mõjudest sõltumata. Liikmesriikide maksuvõimelisuse hindamiseks võib kasutada strukturealse võlasuhte indikaatorit, nagu „võlg/avaliku sektori töäjõud” või „netovõlg/SKP”;

22.3.2010

TÖÖHÕIVE- JA SOTSIAALKOMISJONI ARVAMUS

majandus- ja rahanduskomisjonile

riikide rahanduse pikaajalise jätkusuutlikkuse kohta majanduse elavdamise kontekstis (2010/2038(INI))

Arvamuse koostaja (*): Sergio Gaetano Cofferati

(*) Kaasatud komisjon – kodukorra artikkel 50

ETTEPANEKUD

Tööhõive- ja sotsiaalkomisjon palub vastutaval majandus- ja rahanduskomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. märgib, et majanduskriisi tõttu kasvanud töötus ja riigivõlg ning majanduskasvu vähenemine on vastuolus riikide rahanduse jätkusuutlikkuse eesmärgiga; võtab teadmiseks asjaolu, et liikmesriigid peavad konsolideerima oma eelarvet ning parandama võlahalduskulude vähendamiseks riigi rahanduse likviidsust, ent rõhutab vajadust teha seda tasakaalustatud viisil ja mõistliku ajavahemiku jooksul, võttes arvesse liikmesriikide konkreetset olukorda; rõhutab, et riiklikele investeeringutele, teadusuuringutele, haridusele ja arengule ettenähtud vahendite valimatu vähendamine kahjustab kasvu-, tööhõive- ja sotsiaalse kaasamise väljavaateid, ning sellest tulenevalt on seisukohal, et nimetatud valdkondades tuleb jätkata pikaajaliste investeeringute edendamist ning vajaduse korral laiendamist;
2. rõhutab, et praegune majanduse elavnemine on endiselt habras ning tööpuudus kasvab enamikus liikmesriikides jätkuvalt, puudutades rängimalt noori inimesi; usub kindlalt, et majanduskriisi ei saa enne lõppenuks kuulutada, kui töötus ei ole märkimisväärselt ning püsivalt langenud, ning rõhutab asjaolu, et Euroopa heaoluriigid on näidanud oma väärtust, pakkudes stabiilsust ja aidates kaasa kriisist väljumisele;

Kriisist väljumise strateegia sotsiaalne ja tööhõivealane mõõde

3. peab vajalikuks anda asjakohane hinnang sellele, milline on olnud kriisi mõju ühiskonnale ja tööturule, ning töötada Euroopa tasandil välja kriisist väljumise strateegia, mis toetub tööhõive, koolituse ja aktiivset majandustegevust põhjustavate investeeringute edendamisele, ettevõtete, eriti VKEde konkurentsivõime ja tootlikkuse suurendamisele ning tööstuse elavdamisele, tagades samas ülemineku konkurentsivõimelisele ja jätkusuutlikule majandusele; on seisukohal, et nimetatud eesmärgid peavad olema Euroopa 2020. aasta strateegia keskmes;
4. on seisukohal, et majanduse elavdamise strateegia ei tohi mingil juhul tuua endaga kaasa struktuurilise tasakaalu puudumist ja suurt palgalõhet, mis pärsvad majanduses tootlikkust ja konkurentsivõimet, vaid selles tuleks pigem kehtestada reformid, mis on vajalikud võitlemiseks tasakaalu puudumise vastu; on arvamusel, et liikmesriigid peavad finants- ja maksumeetmete võtmisel säilitama palkade, pensionite ja töötushüvitiste taseme ja leibkondade ostujõu, seadmata ohtu riigi rahanduse jätkusuutlikkust ega liikmesriikide suutlikkust osutada tulevikus hädavajalikke avalikke teenuseid;
5. märgib, et järgmisteks aastakümneteks ennustatav rahvastiku vananemine on ELi riikidele seninägematuks väljakutseks; seoses sellega ei tohiks kriisist väljumise meetmetel põhimõtteliselt olla pikaajalisi tagajärgi riikide rahandusele ning need ei tohiks asetada tulevastele põlvkondadele liiga ränka koormat tänaste võlgade tasumise näol;
6. rõhutab vajadust ühendada majanduse elavdamise poliitika struktuurse töötuse, eelkõige noorte, eakamate, puudega inimeste ja naiste seas leviva töötuse vastu võitlemise meetmetega, mille eesmärk on kvaliteetsete töökohtade kasv, mis tõstab omakorda tööviljakust ja investeeringute efektiivsust; seoses sellega on seisukohal, et olulised on inimkapitali kvaliteeti parandavad meetmed nagu haridus või tervishoiupoliitika, mille eesmärk on tootlikum ja kauem tööhõives püsiv tööjõud, ning meetmed, mis on suunatud ametialase tegevuse kestvuse pikendamisele; kutsub liikmesriike ja komisjoni üles tugevdama oma tööhõive- ja tööjõuturupoliitikat ja -meetmeid, asetades need Euroopa 2020. aasta strateegias keskele kohale;

Demograafiliste muutuste ja tööhõivestrateegia mõju

7. on arvamusel, et riikide rahanduse jätkusuutlikkus sõltub suures osas sellest, kas õnnestub tõsta tööhõivet, millega saab astuda vastu demograafilistele muutustele ja eelarvelistele probleemidele, eelkõige seoses pensioniskeemide jätkusuutlikkusega; olemasolevat Euroopa inimkapitali saab keskpikas perioodis toetada asjakohase rändepoliitikaga, mis toob kaasa sisserändajate tööturule kaasamise ja neile kodakondsuse andmise;
8. rõhutab, et kõrgem tööhõive on keskse tähtsusega, et EL tuleks toime rahvastiku vananemisega, ning et tööturul osalemise suur määr on majanduskasvu, sotsiaalse kaasatuse ja jätkusuutliku ning konkurentsivõimelise sotsiaalse turumajanduse eeltingimus;
9. on seisukohal, et 2020. aasta strateegiast peab saama majandus-, tööhõive- ja sotsiaalpoliitika pakt, mille eesmärgiks on Euroopa majanduse konkurentsivõime säilitamine ning mis keskendub kõigi kaasamisele tööturule, mis on kodanikele parimaks kaitseks sotsiaalse tõrjutuse vastu; rõhutab, et kõik poliitikad peaksid positiivse koostoime saavutamiseks üksteist toetama; strateegia peaks tuginema riiklikul ja Euroopa

tasandil mõõdetavatele ja võrreldavatele suunistele ning võimalusel näitudele ja võrdlusalustele, millega kaasnevad stiimulid neile, kes täidavad eesmärgid ja sanktsioonid neile, kes seda ei tee; pakt peab tunnustama paindlikkuse ja turvalisuse põhimõtet ning sotsiaalse dialoogi meetodit;

Sotsiaalkaitseüsteemide jätkusuutlikkus

10. on arvamisel, et Euroopa tasandil kooskõlastatud ja jätkusuutlikule majanduskasvule, kvaliteetsete töökohtade kasvule ja sotsiaalhoolekandesüsteemide elujõulisuse tagamiseks vajalike reformide vastuvõtmisele suunatud riikide rahanduspoliitika on üheks sobilikuks lahenduseks finants-, majandus- ja sotsiaalkriisile ning demograafilistest muutustest ja globaliseerumisest tulenevatele probleemidele;
11. tuletab meelde, et kohustuslike pensionikavade pikaajaline tasakaal sõltub mitte ainult rahvastiku arengust, vaid ka nende inimeste tootlikkusest, kes töötavad ja kes mõjutavad potentsiaalset kasvumäära, ning SKP osast, mis on reserveeritud nimetatud kavade rahastamiseks;
12. rõhutab pensionireformi käsitleva ja peagi ilmuva rohelise raamatu tähtsust ning on seisukohal, et äärmiselt oluline on välja töötada jätkusuutlik, kindel ja mitmeid valdkondi hõlmav pensionisüsteem, mille erinevad rahastamisallikad on seotud tööturu olukorraga või finantsturgudega ja võivad esineda ettevõtete skeemidena, ning millesse on kaasatud riiklikud, täiendavad tööandjale toetuvad ja individuaalsed skeemid; süsteemi väljatöötamist tuleks edendada lepingute ja maksude abil; seoses sellega tunnustab pensioniskeemide tundmise tähtsust ELi kodanike hulgas;
13. rõhutab, et pikas perspektiivis moodustavad kaudsed pensionikohustused riigi koguvõla ühe suurima koostisosa ning liikmesriigid peaksid vastavalt kokkulepitud metoodikale perioodiliselt avaldama teavet oma kaudsete pensionikohustuste kohta;
14. on seisukohal, et vajadus nii riikide jätkusuutliku rahanduse kui ka asjakohaste sotsiaalse kaitse ja kaasatuse süsteemide järele tähendab seda, et tuleb tõsta haldusorganite ja riiklike kulutuste kvaliteeti ja tõhusust ning liikmesriike tuleks innustada kaaluma meetmeid, mis tagaksid maksukoormuse võrdsema jagamise, alandades järk-järgult tööjõule ja VKEdele kehtestatud makse; see aitaks vähendada vaesust, tagada sotsiaalse ühtekuuluvuse ning kiirendada majanduskasvu ja tootlikkust, mis on Euroopa majandusliku ja sotsiaalse mudeli konkurentsivõime ja jätkusuutlikkuse oluline tegur.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	17.3.2010
Lõpphääletuse tulemus	+: 34 -: 5 0: 2
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Regina Bastos, Edit Bauer, Pervenche Berès, Milan Cabrnock, David Casa, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Sergio Gaetano Cofferati, Marije Cornelissen, Karima Delli, Proinsias De Rossa, Frank Engel, Sari Essayah, Ilda Figueiredo, Pascale Gruny, Thomas Händel, Marian Harkin, Roger Helmer, Nadja Hirsch, Stephen Hughes, Danuta Jazłowiecka, Martin Kastler, Patrick Le Hyaric, Veronica Lope Fontagné, Olle Ludvigsson, Elizabeth Lynne, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Siiri Oviir, Rovana Plumb, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Jutta Steinruck, Traian Ungureanu
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Jürgen Creutzmann, Julie Girling, Richard Howitt, Dieter-Lebrecht Koch, Ria Oomen-Ruijten, Evelyn Regner, Csaba Sógor, Emilie Turunen

9.4.2010

EELARVEKOMISJONI ARVAMUS

majandus- ja rahanduskomisjonile

riikide rahanduse pikaajalise jätkusuutlikkuse kohta majanduse elavnemise kontekstis
(2010/2038(INI))

Arvamuse koostaja: Ivailo Kalfin

ETTEPANEKUD

Eelarvekomisjon palub vastutaval majandus- ja rahanduskomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

- A. arvestades, et stabiilsuse ja kasvu paktist ei piisanud praeguse kriisi ennetamiseks, kuigi pakt vaadati 2005. aastal läbi;
- B. arvestades, et riikide rahanduse jätkusuutlikkus on oluline mitte ainult Euroopa kui terviku, vaid eriti just Euroopa Liidu eelarve jaoks;
- C. arvestades, et kuigi Euroopa Liidu eelarve moodustab praegu ligikaudu 1% summaarsest Euroopa kogurahvatulust, peaksid „jätkusuutlikkuse” üldpõhimõtted ja lähte-eeldused kehtima ka Euroopa Liidu eelarve suhtes,
 1. toetab mõtet, et Euroopa Liidus tuleb majanduspoliitikat suuremal määral kooskõlastada ja et see loob täiendavat sünergiat;
 2. tunnistab, et stabiilsuse ja kasvu pakt ei ole piisav vahend liikmesriikide fiskaal- ja majanduspoliitika ühtlustamiseks;
 3. toetab seepärast vastavate mehhanismide läbivaatamist, et uuesti saavutada liikmesriikide majanduste vastastikune lähenemine Euroopa Liidus;
 4. on seisukohal, et liikmesriikide majanduste lähenemiseesmärkide ja -mehhanismide läbivaatus tuleks teostada võimalikult kiiresti, sealhulgas kaaludes ka Euroopa valuutafondi loomist, et teha muu hulgas kindlaks ELi eelarvest tuleneva Euroopale antava lisandväärtuse suurendamise võimalik mõju;

5. juhib tähelepanu sellele, et riikide rahanduse pikaajaline jätkusuutlikkus on sügavalt seotud ka ELi eelarve ja selle rahastamisega;
6. tuletab meelde, et praeguse ebarahuldava lahenduse kohaselt rahastatakse liitu 70% ulatuses mitte omavahenditest, vaid otse liikmesriikide eelarvetest „osamaksetena” kogurahvatulul põhinevate vahendite kaudu; väljendab veel kord oma muret, et liitu on kerge süüdistada kriisides, olgu need tekkinud jätkusuutmatust poliitikast või mitte, ning seepärast võidakse eelarve osamakseid käsitleda pigem „lisakoormusena” liikmesriikide eelarvetele, hindamata ühist kasu ja Euroopale antavat lisandväärtust;
7. rõhutab ELi eelarve (kuigi seda piiras väga tugevasti mitmeaastane finantsraamistik) väga positiivset rolli kriisi mõju leevendamises Euroopa majanduse elavdamise kava rahastamise ja sellega seotud prioriteetsetesse valdkondadesse vahendite ümberpaigutamise kaudu; väljendab siiski kahetsust, et liikmesriikide majandus- ja fiskaalpoliitikat koordineeriti majandus- ja finantskriisiga võitlemiseks ning riikide rahanduse pikaajalise jätkusuutlikkuse tagamiseks ebapiisavalt;
8. on arvamusel, et reitinguagentuurid ei peaks üksi vastutama riikide võlareitingu määramise eest ning et seda ülesannet saaks tulemuslikumalt täita, kui loodaks eraldi mehhanism selliste võlgade õiglase väärtuse täiendavaks hindamiseks ja suurendataks Eurostati rolli usaldusväärsete andmete pakkumisel;
9. ergutab seoses sellega vabade säästude suunamist kooskõlastatud investeerimiskulutusteks fiskaalpoliitika abil;
10. on seisukohal, et komisjon peaks looma sobiliku koostöömehhanismi Rahvusvahelise Valuutafondiga erijuhtude jaoks, mille korral liikmesriigid saavad Rahvusvaheliselt Valuutafondilt oma maksebilansi tasakaalustamiseks toetust;
11. tuletab meelde, et suurt inflatsiooni ei saa kasutada eelarve konsolideerimiseks, sest see tekitaks suuri kulusid ning seaks ohtu jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	8.4.2010
Lõpphääletuse tulemus	+: 34 -: 1 0: 1
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Damien Abad, Alexander Alvaro, Marta Andreasen, Francesca Balzani, Reimer Böge, Andrea Cozzolino, Jean-Luc Dehaene, Isabelle Durant, James Elles, Göran Färm, José Manuel Fernandes, Eider Gardiazábal Rubial, Jens Geier, Estelle Grelier, Jiří Havel, Monika Hohlmeier, Anne E. Jensen, Ivailo Kalfin, Jan Kozłowski, Alain Lamassoure, Vladimír Maňka, Barbara Matera, Claudio Morganti, Dominique Riquet, Sergio Paolo Francesco Silvestris, László Surján, Helga Trüpel, Daniël van der Stoep, Derek Vaughan, Angelika Werthmann
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	François Alfonsi, Frédéric Daerden, Gerben-Jan Gerbrandy, Riikka Manner, Paul Rübig, Georgios Stavrakakis, Theodor Dumitru Stolojan

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	4.5.2010
Lõpphääletuse tulemus	+: 25 -: 6 0: 15
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Udo Bullmann, Pascal Canfin, Nikolaos Chountis, George Sabin Cutaş, Leonardo Domenici, Derk Jan Eppink, Diogo Feio, Elisa Ferreira, Vicky Ford, José Manuel García-Margallo y Marfil, Jean-Paul Gauzès, Sven Giegold, Sylvie Goulard, Enikő Györi, Liem Hoang Ngoc, Gunnar Hökmark, Wolf Klinz, Jürgen Klute, Astrid Lulling, Hans-Peter Martin, Arlene McCarthy, Ivari Padar, Alfredo Pallone, Anni Podimata, Antolín Sánchez Presedo, Olle Schmidt, Edward Scicluna, Peter Simon, Peter Skinner, Theodor Dumitru Stolojan, Ivo Strejček, Ramon Tremosa i Balcells, Corien Wortmann-Kool
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Marta Andreasen, Sophie Auconie, Lajos Bokros, David Casa, Sari Essayah, Carl Haglund, Iliana Ivanova, Thomas Mann, Gay Mitchell, Sirpa Pietikäinen, Andreas Schwab
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Trevor Colman, Monika Hohlmeier